

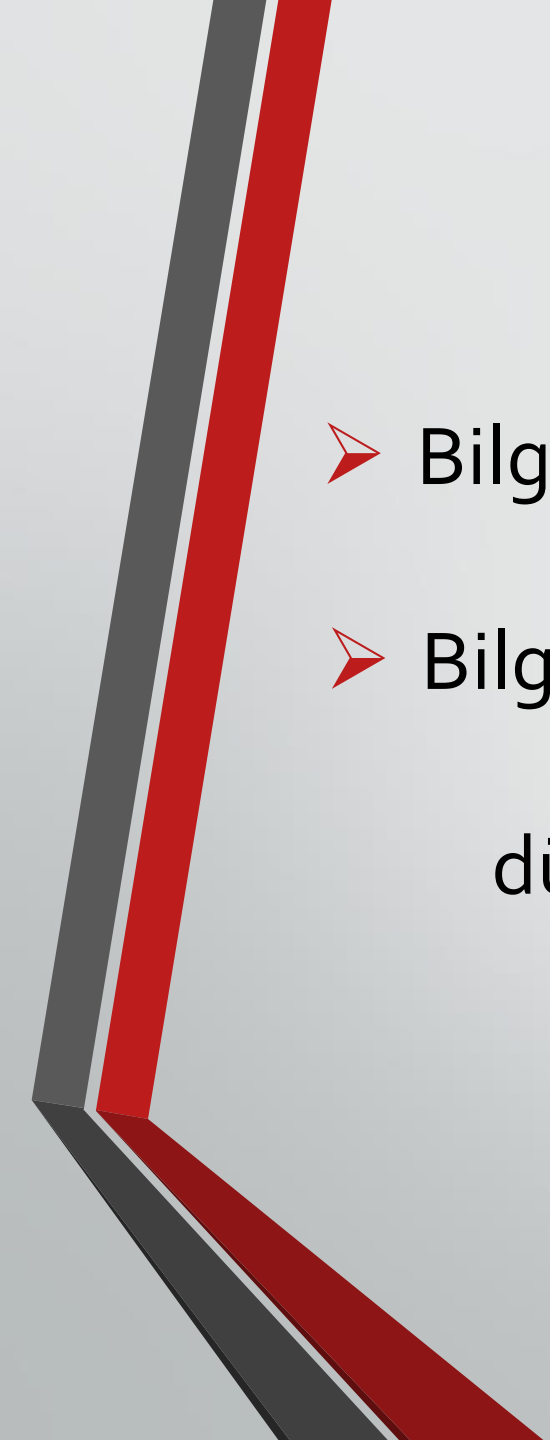
# BİLGİYE ERİŞİM DERSİNİN KULLANICILAR ÜZERİNE ANALİZİ

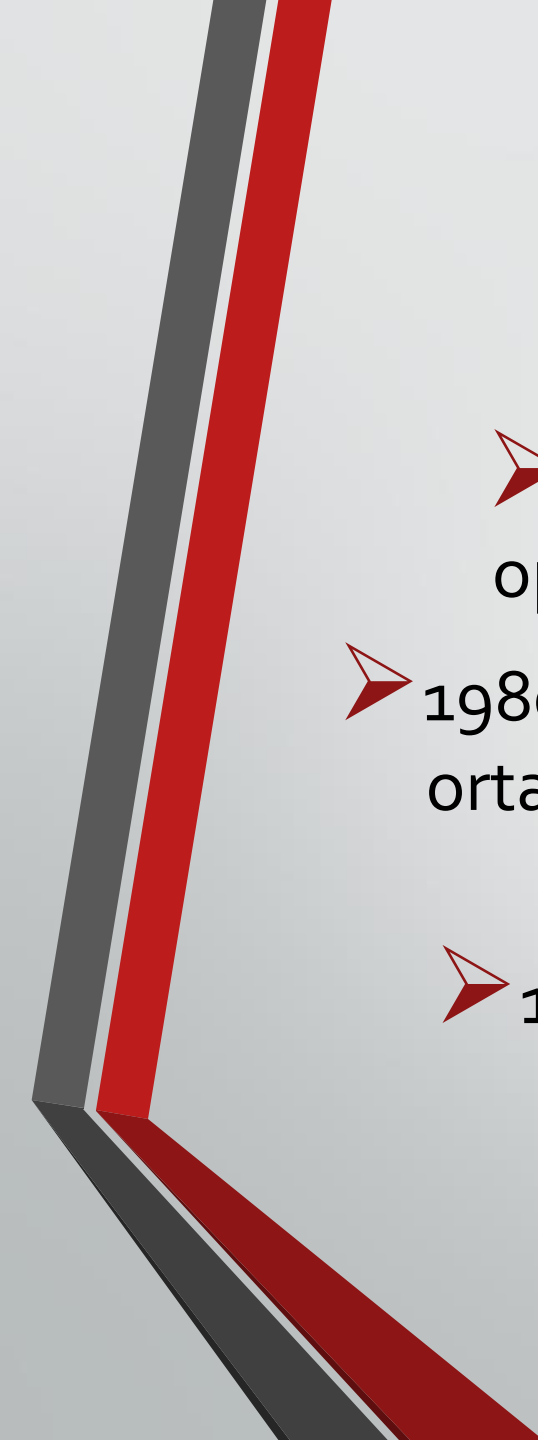
(ANALYSIS ON USERS OF THE  
INFORMATION RETRIEVAL COURSE)

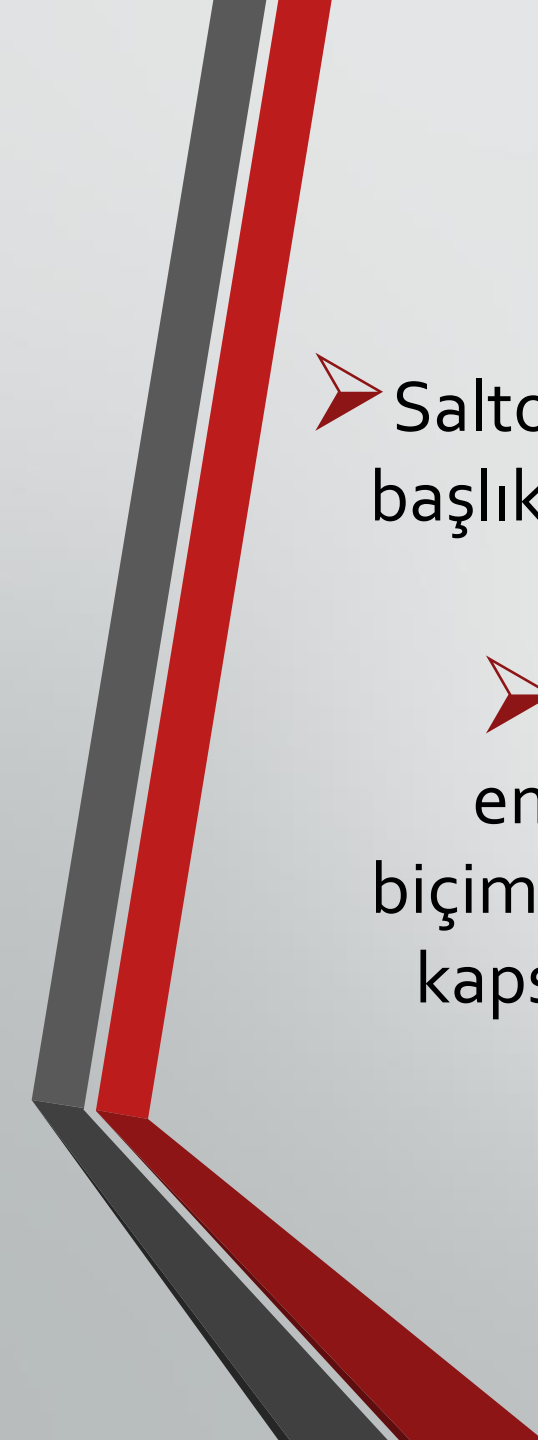
FURKAN YİĞİT - ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ BİLGİ VE BELGE  
YÖNETİMİ IV. SINIF ÖĞRENCİSİ

“Bir bilgi erişim dizgesini (sistemini) kullanarak, içerik bakımından araştırılan konu ve kavramlarla ilgili olabilecek, genellikle varlığı bile bilinmeyen belgelerin izini bulmayı amaçlayan araştırma”

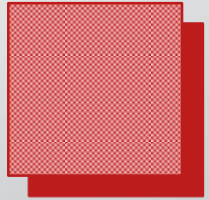
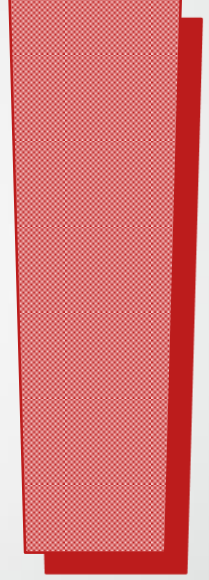
(Biliřim Terimleri Sözlüđü, 1981, s.26)

- 
- Bilgi erişim terimi, ilk kez Calvin N. Mooers tarafından 1950 yılında kullanılmıştır.
  - Bilginin sistematik hale getirilerek erişilebilir olmasını olanaklı kılan coordinate indexin bilim ve bilgi dünyasına ilk girişini 1952 yılında Mortimer Taube olanaklı kılmıştır.

- 
- Geçmişı 1849'a dayanan 'Booleen mantığı' ve 'Booleen operatörleri' (AND, OR, NOT) ile disiplinimiz de tanışmıştır.
  - 1980-1990 yılları arası dönemde, bilgi erişim dünyasına CD-ROM ortamında veritabanları ve 'Doğrudan Erişimli (Online) Kullanıcı Katalogları'(OPAC) girmiştir.
  - 1990 ve sonrası dönemde ağı dayalı bilgi erişim sistemleri

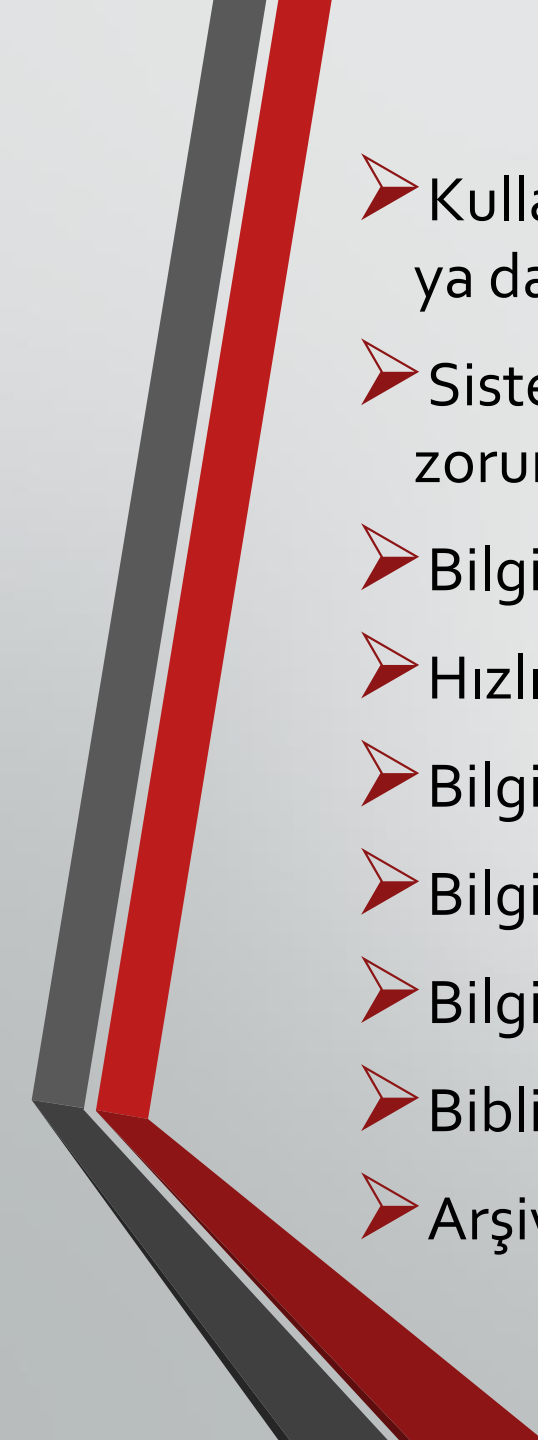
- 
- Salton ve McGill (1983, s.1), “bilgi erişim, bilgi kaynağını tanımlayan başlıkları sistemde temsil etme, depolama, düzenleme ve ulaşma ile ilgilidir”
  - Pao (1989, s.9), bilgi erişim’in içeriğinde uygun ve doğru enformasyonu belirleme, erişim ve bu enformasyonu zamanlı biçimde teslim etmenin kilit nokta olduğunu; enformasyon biliminin kapsamını resmetmenin zorluğuna karşın onun alt alanı olan bilgi erişimin daha iyi tanımlanabildiğini vurgulamıştır.

“Bilgi toplama, sınıflama, kataloglama, depolama, büyük miktardaki verilerden arama yapma ve bu verilerden istenen bilgiyi üretme (veya gösterme) tekniği ve süreci” (Tonta, 2000, s.200).





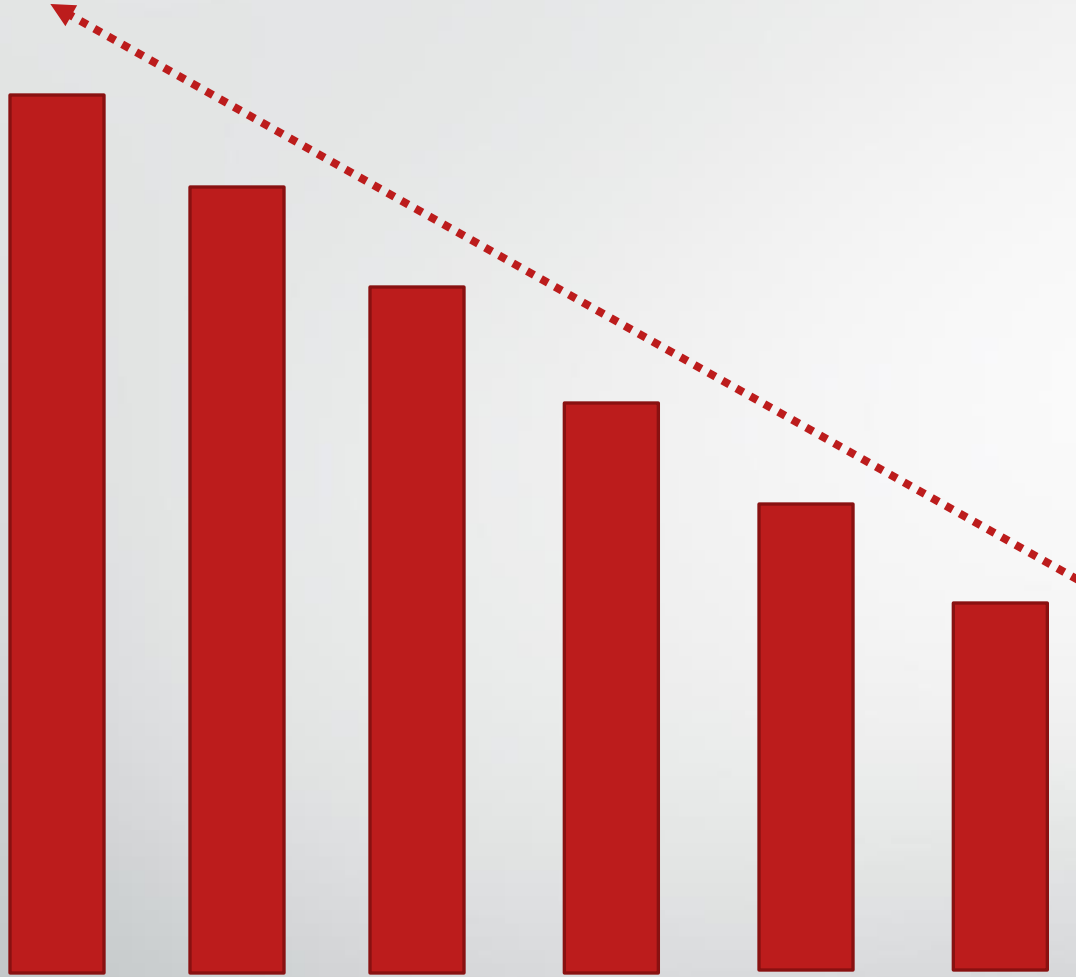
# **BİLGİ ERİŞİM SORUNLARI**

- 
- Kullanıcının bilgi gereksinimine yönelik soru ve/veya sorun'unu tanımlayabilme ya da tanımlayamama
  - Sistem dilini ve/veya sistemin bilgi erişim modelini anlamak veya bilmek zorunda
  - Bilgi erişim terminolojisi ve bilgi erişim kavramının tanımlanması sorunu
  - Hızlı Bilgi Artışı
  - Bilgi Depolama
  - Bilgi İletim ve Bilgi İşleme
  - Bilgi Erişim İkilemi
  - Bibliyografik Denetim
  - Arşivleme



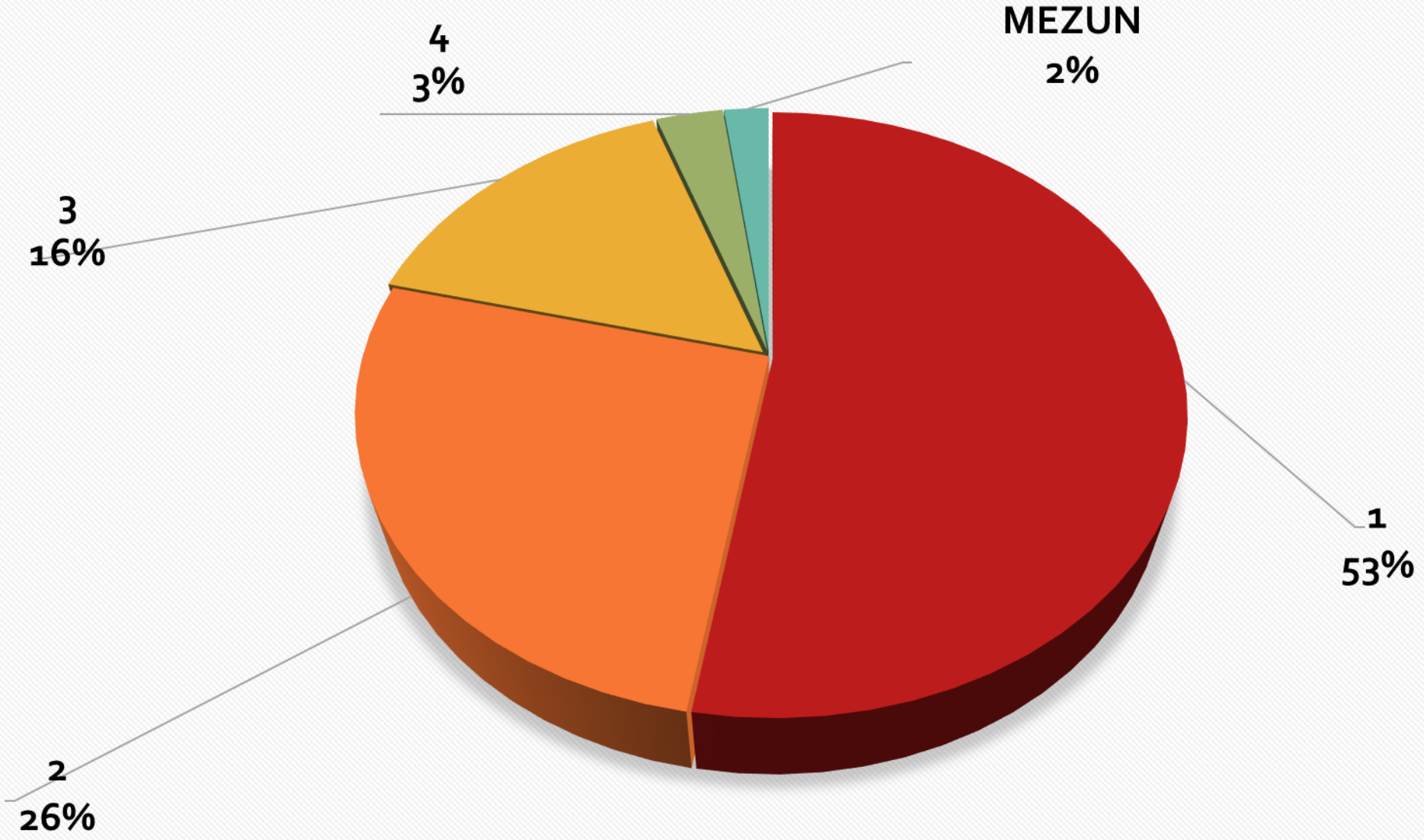
# DERS İÇERİĞİ

Kütüphane ve bilgi bilim alanında bilgi erişim süreci ve bilgi erişim sistemlerinin kavramsal içeriği, bilginin üretimi, dolaşımı ve yayımı sürecinde bilgi erişim sistemleri ve türleri, bilgi erişim sistemlerinin bileşenleri, sorgulama formülasyonu, tarama motorları, kütüphane katalogları ve veritabanlarının örnekler üzerinden sorgulama formülasyonunu oluşturma ve bilgi erişim süreci açısından karşılaştırılması ve değerlendirilmesi (kesin isabet/erişim isabeti) konularını ele almak, anlamak, tartışmak, analiz etmek, kavramak ve değerlendirmektir.

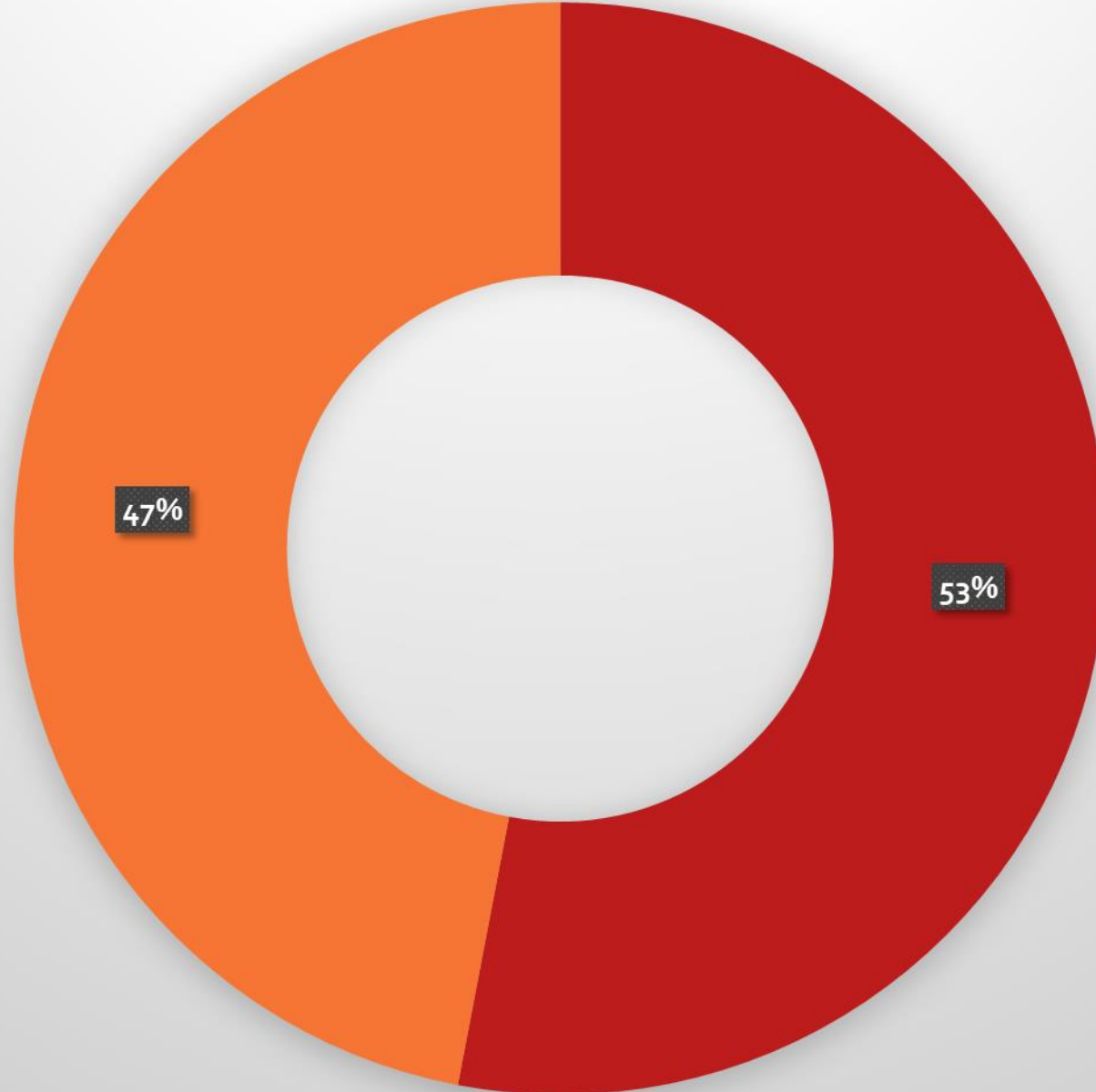


# ANKET SONUÇLARI

5



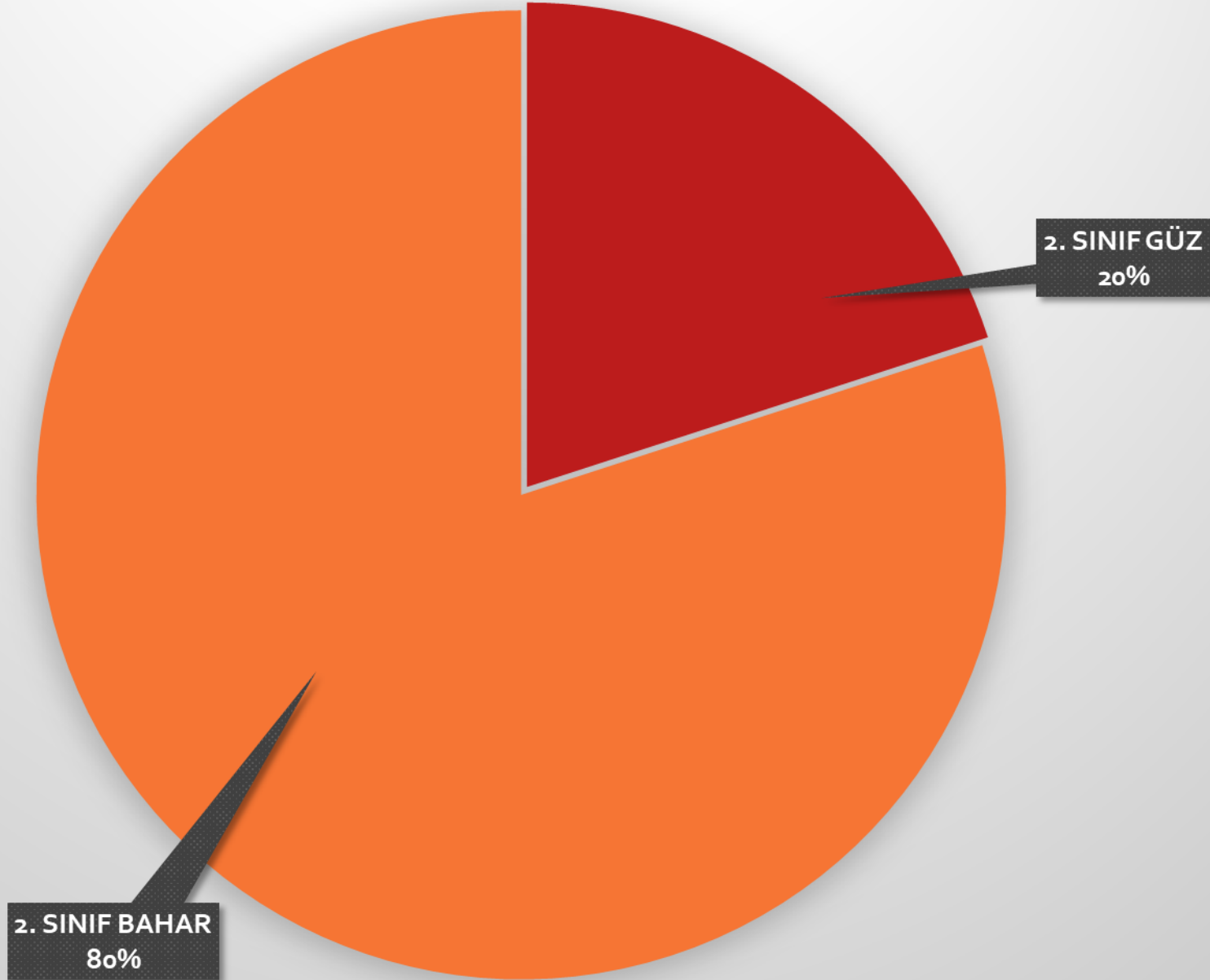
# BİLGİYE ERİŞİM DERSİ ALDINIZ MI?



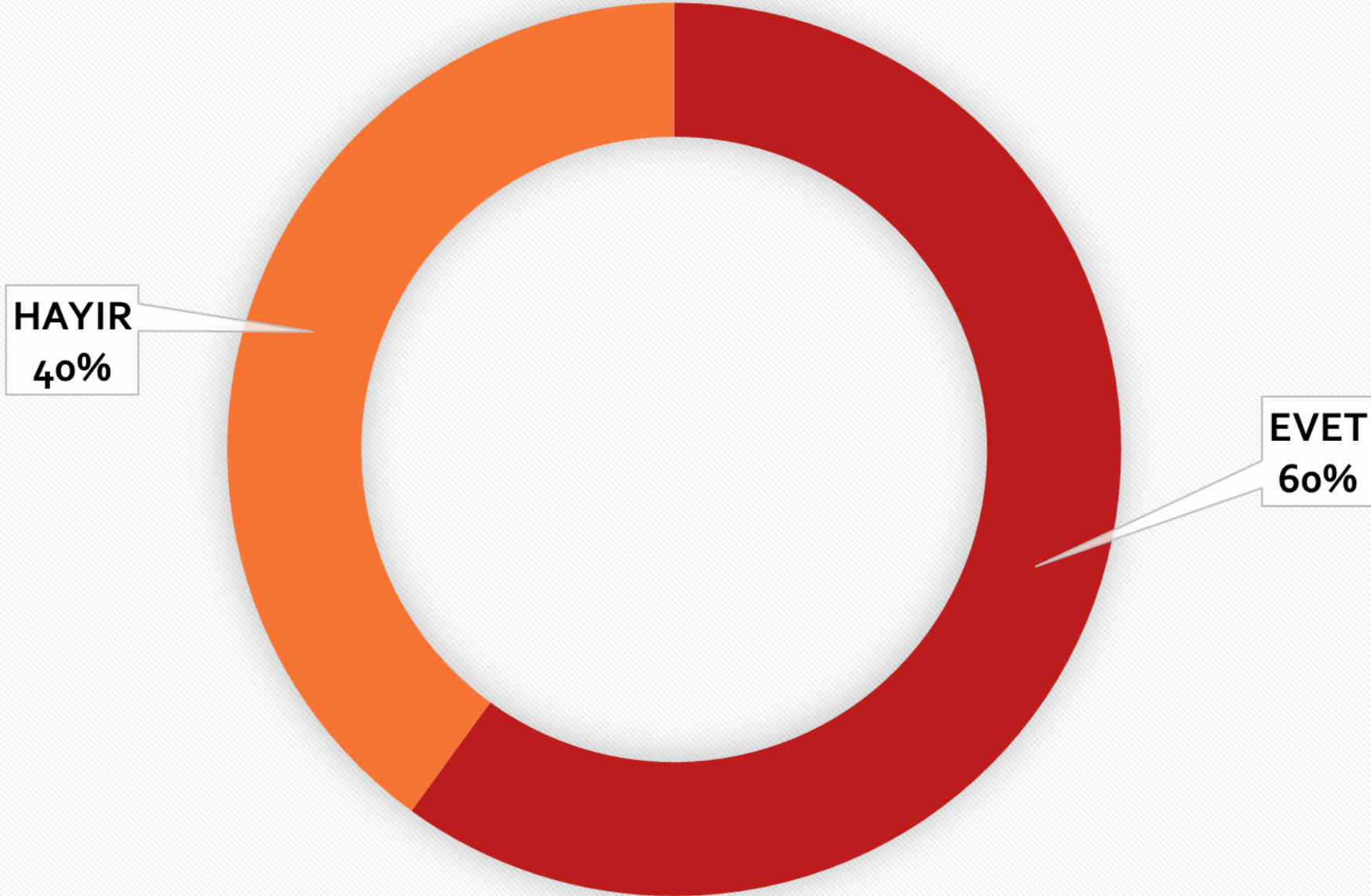


# **BİLGİYE ERİŞİM DERSİNİ ALAN ÖĞRENCİLER**

# BİLGİ ERİŞİM DERSİNİ HANGİ DÖNEMDE ALDINIZ?



# ALDIĐINIZ DÖNEM SİZCE UYGUN MUDUR?



# **BASILI ve/veya ELEKTRONİK ORTAMDA BİLGİYE ULAŞMAK İÇİN NE YAPMAKTASINIZ?**

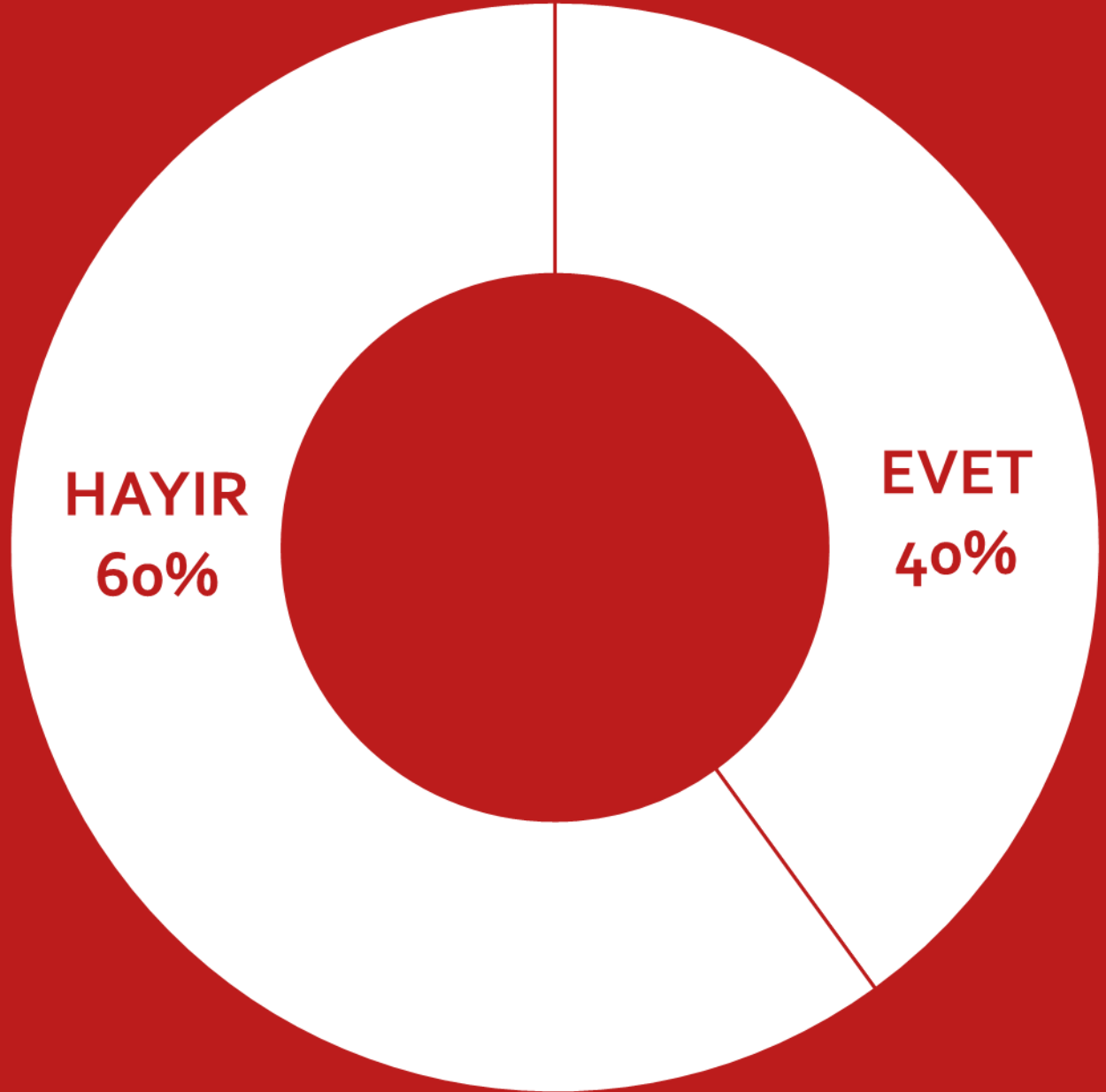
Bilgi hakkında ön araştırma ve sonrasında nerelerden araştırma yapacağımı belirler, belirlenen kaynaklardan ilgili belgelere ulaşmak için doğru sorgu cümleleri oluşturarak bilgiye ulaşıyorum.



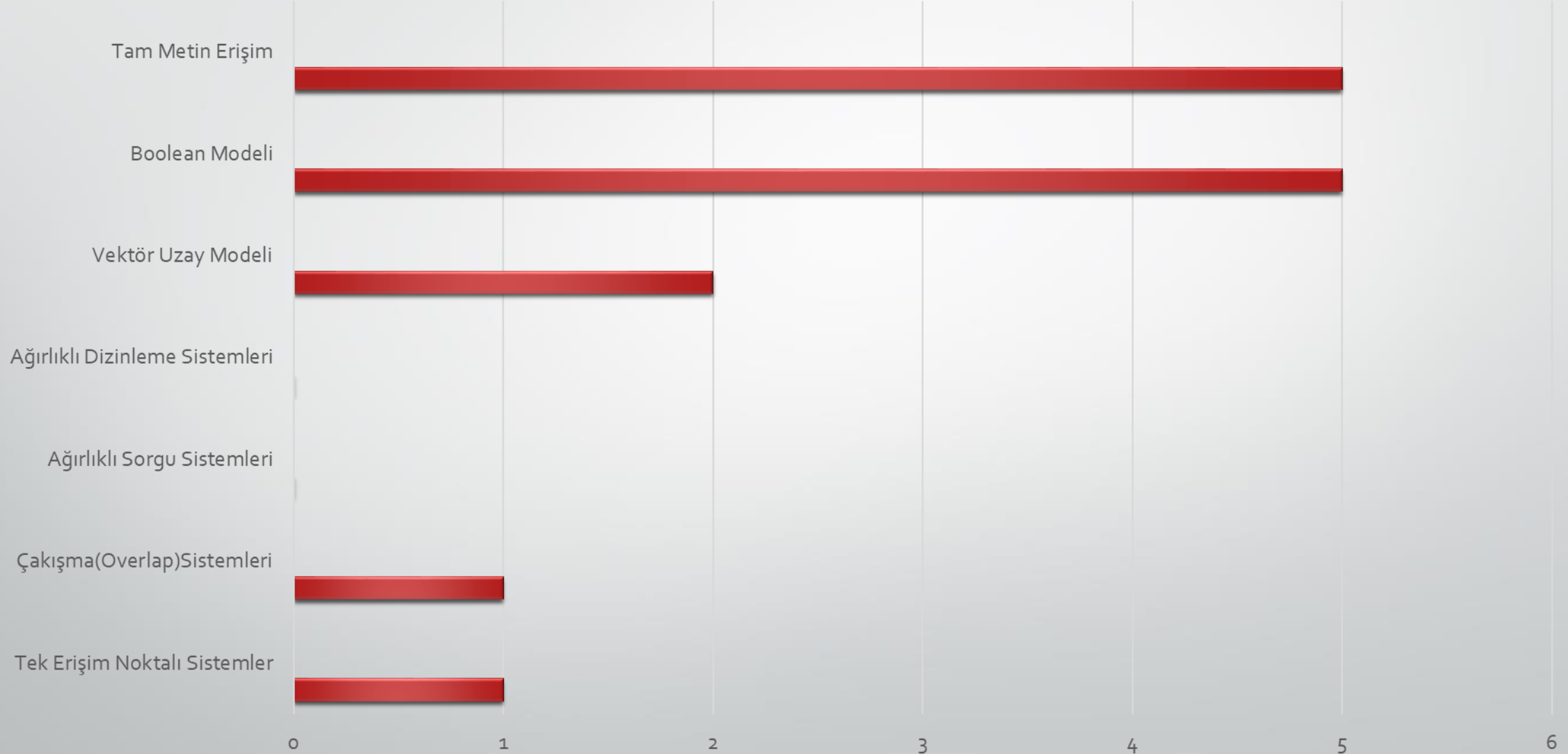
# BAŞARILI BİR SORGU CÜMLESİ OLUŞTURABİLİYOR MUSUNUZ?



**“YENİLİK ORANI” ve  
“KAPSAMA ORANI”NI  
BİLİYOR MUSUNUZ  
veya DAHA ÖNCE  
DUYDUNUZ MU?**



# MODEL VE SİSTEMLER



# BOOLEAN OPERATÖRLERİNİ KULLANIM BECERİNİZ NEDİR?

0%

1

0%

2

20%

3

20%

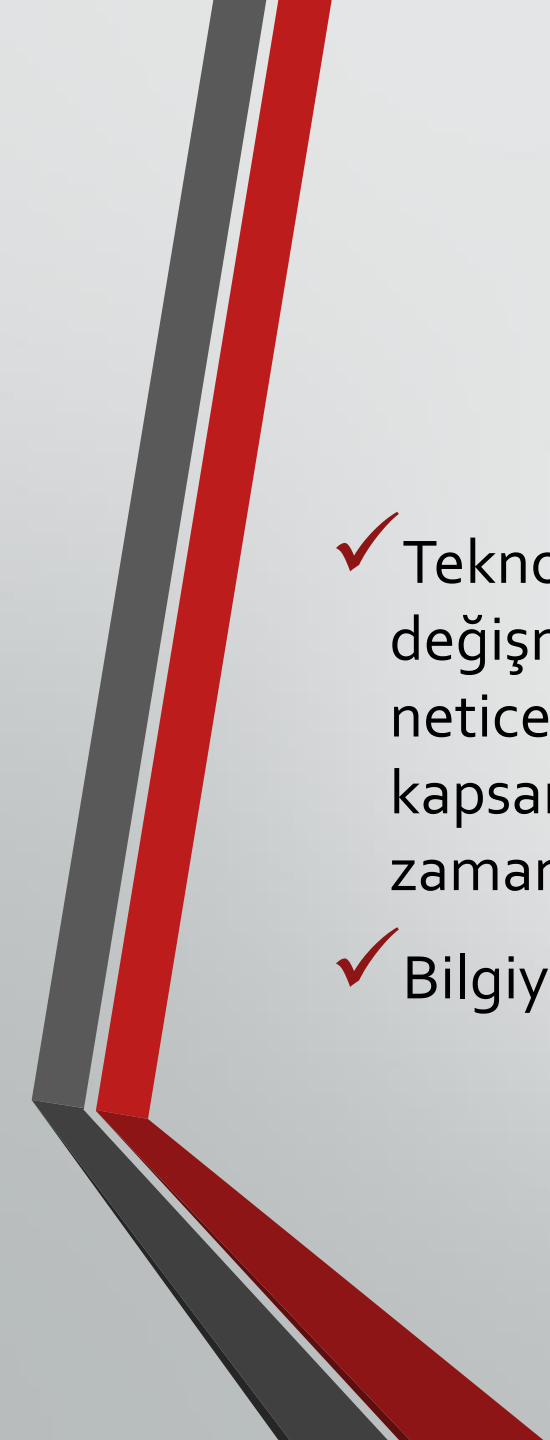
4

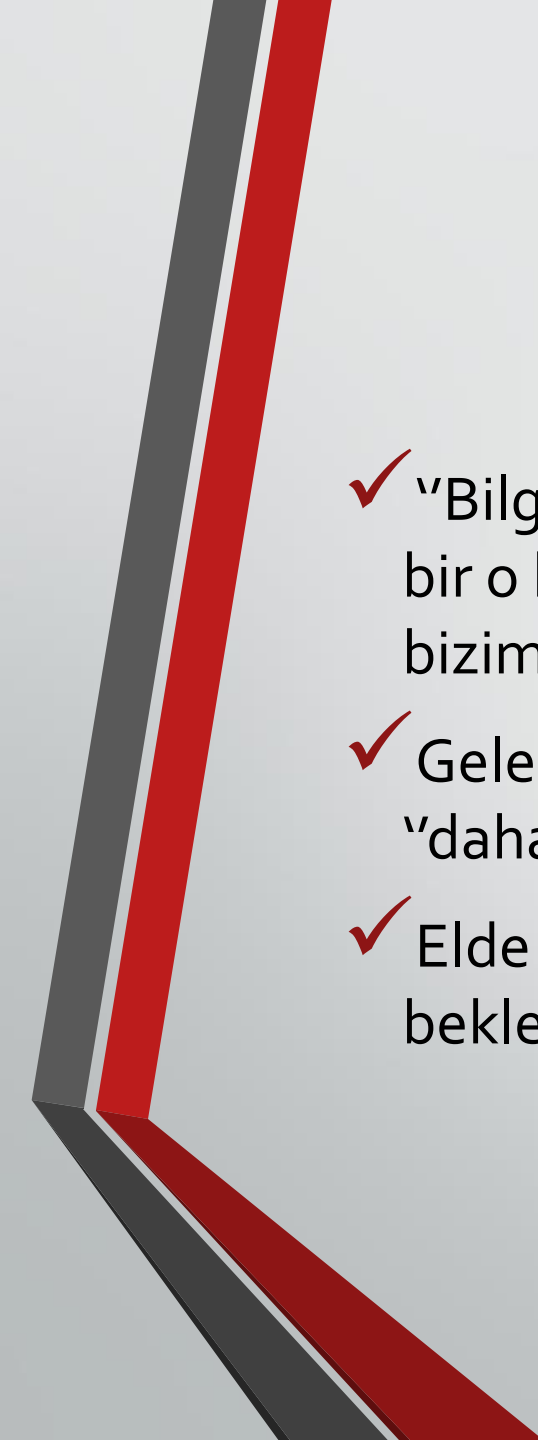
60%

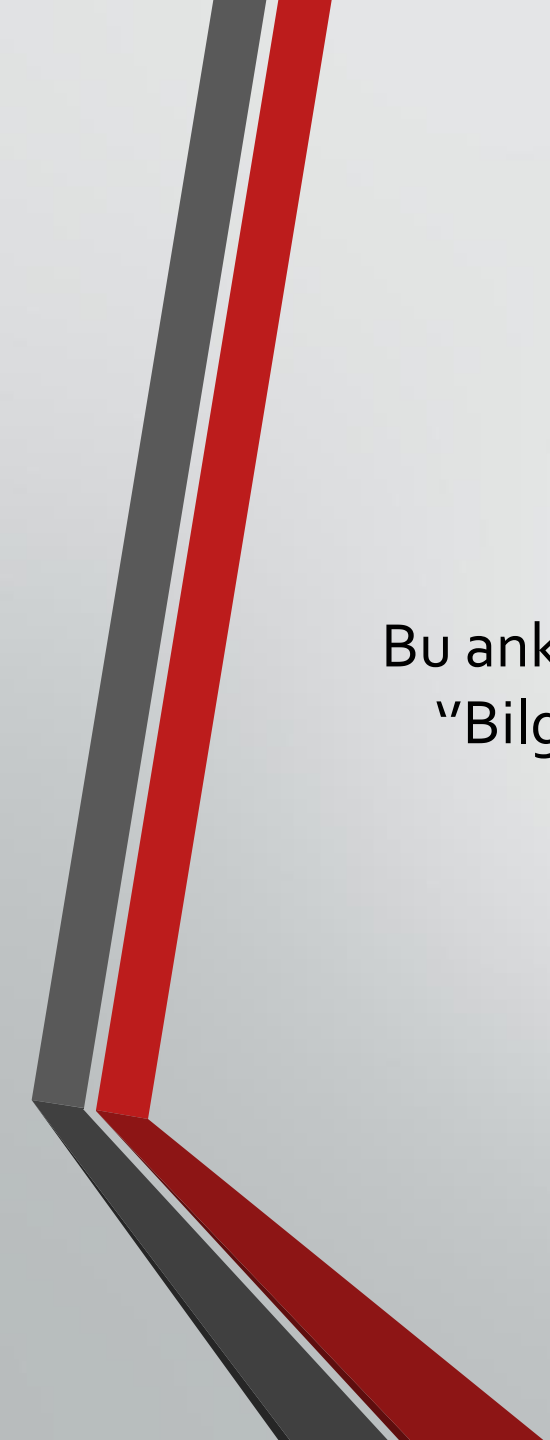
5



# **BİLGİYE ERİŞİM DERSİNİ ALMAYAN ÖĞRENCİLER**

- 
- ✓ Teknolojinin gelişmesi ile sanal ortamlar ve bu ortamlarda meydana gelen değişimler sonucunda bilgi kirliliği oluşmaya başlamıştır. Bu gelişmeler neticesinde sanal ve sosyal ortamlarda bilgi yığınları oluşmuştur. Bu ders kapsamında bilgi yığınları içerisinde kullanıcıya aradığı bilgiye en kısa zamanda nasıl ulaştırabileceğimi
  - ✓ Bilgiye ulaşmak için alternatif yollar önereceği

- 
- ✓ "Bilgiye erişim kolaylaştıkça bilgi kirliliğinin içinden doğru bilgiye erişimde bir o kadar zorlaşmıştır. Bu yönden baktığımda doğru bilgiyi insanların ve bizim nasıl ulaşabileceğimizi konusunda yardımcı olmasını beklemekteyim
  - ✓ Geleceğin bilgi uzmanlarını konu ile ilgili tam donanımlı hale getirmeli ve "daha iyisini nasıl yapabiliriz?" sorusuna cevap verebilmeyi
  - ✓ Elde edilecek bilgiye hangi şartlarda ulaşım sağlayabileceğimi öğrenmeyi beklemekteyim."



Bu anket kapsamında Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetim öğrencileri “Bilgiye Erişim” dersi kapsamında teorik bilgileri bildiği ancak uygulama aşamasında eksik kaldığı anlaşılmıştır.





**TEŞEKKÜRLER**